

Çanakkale Savaşı kara ve deniz savaşları şeklinde gelişmiştir. İngiltere, Fransa gibi devletler Çanakkale Boğazı'nı ele geçirip Rusya'ya yardım götürmek istiyorlardı. Ama ordumuz buna izin vermemiştir. Binlerce şehidimize mal olsa da savaş kazanılmıştır.

☀ **Çanakkale Savaşı hakkında bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.**

☀ **"Bir Saat ki..." metnini önce sessiz sonra sesli okuyunuz.**

BİR SAAT Kİ...

Çanakkale Savaşı'nın en kızıymış günleri...

Mustafa Kemal, Conkbayırı'nda askerlerini cesaretlendirmek için savaşı ön cepheden yönetiyordu.

Düşmanın topçu ateşi yoğunlaşırken, çevresine sürekli olarak şarapnel parçaları düşüyordu...

O, bunlara hiç aldırmadan, bütün dikkatini karşısındaki düşmana vermişken birden sarsıldı. Elini göğsüne götürdü.

Yanında bulunan alay komutanı Yarbay Servet Bey (Servet Yurdatapan) büyük bir endişe ile ona döndü,

"Komutanım, vuruldunuz!"

Mustafa Kemal, parmağını dudaklarına götürüp, kaşlarını yukarı kaldırarak yaverine sus işareti yaptı.

Hiçbir şey olmamış gibi, askerlerini yönetmeye devam etti.

Akşam olup, çarpışmalar zayıflayınca, elini göğüs cebine atan Mustafa Kemal, saatini çıkardığında, saatin parçalanmış olduğunu gördü.

Uzun uzun baktıktan sonra,

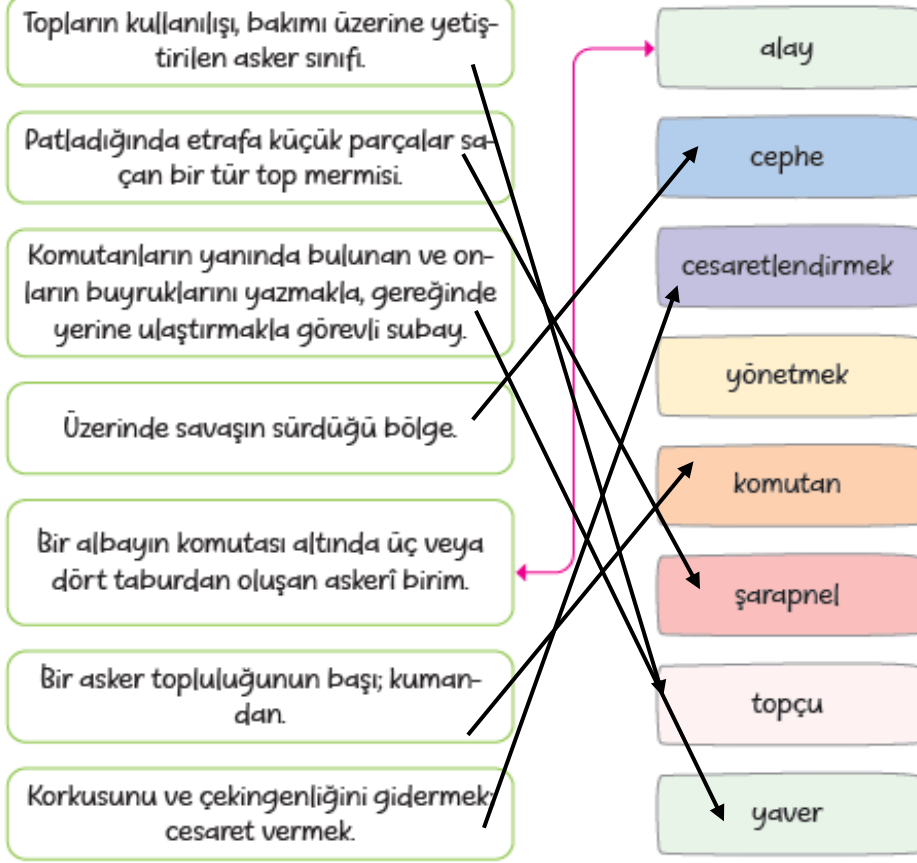
"İşte, bir saat ki," dedi.

*Süleyman Bulut
Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler*

1. Etkinlik

- a. Okuduğunuz metinde geçen aşağıdaki kelimeleri anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

- b. Bu kelimelerden ikisini anlamına göre cümlede kullanınız.

Ordumuz 1. Dünya Savaşı'nda pek çok cephede savaşmıştır.
Komutan, askerleriyle küçük bir toplantı yaptı.

2. Etkinlik

- * Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre defterinize cevaplayınız.

1. Metinde hangi Savaştan söz ediliyor?
2. Olay hangi cephede geçiyor?
3. Mustafa Kemal neresinden vuruluyor?
4. Mustafa Kemal yaverine neden sus işareti yapıyor olabilir?
5. Mustafa Kemal'in hayatını kurtaran eşya nedir?

124

- 1-Metinde Çanakkale Savaşı'ndan söz ediliyor.
- 2-Olay, Conkbayırı'nda geçiyor.
- 3-Mustafa Kemal, göğsünden vuruluyor.
- 4-Atatürk, askerler kendisinin vurulduğunu duyarsa üzülüp, panik yapabilir, moralleri bozulabilir diye sus işareti yapıyor olabilir.
- 5-Mustafa Kemal'in hayatını kurtaran eşya saatidir.

3. Etkinlik

1. Akşam olup, çarpışmalar zayıflayınca, elini göğüs cebine atan Mustafa Kemal, saatini çıkardığında saatin parçalanmış olduğunu gördü.
2. El ne der sonra, hiç düşündün mü?
3. Çanakkale Savaşı'nda ben de savaştım diyordu.
4. Dudağının üstünde küçük bir ben vardı.

Bu cümlelerde "el" ve "ben" kelimelerinin yazılış ve okunuşları aynı ancak anlamları farklıdır. "El" kelimesi 1. cümlede "kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü" anlamında, 2. cümlede ise "yakınların dışında kalan kimse, yabancı" anlamında kullanılmıştır. "Ben" kelimesi 3. cümlede "teklik birinci kişiyi gösteren söz" 4. cümlede "çoğu doğuştan, tende bulunan ufak, koyu renkli leke veya kabartı" anlamındadır. Yazılış ve okunuşları aynı olan ama anlamları farklı olan bu tür kelimelere **eş sesli (sesteş)** kelimeler denir.

- ✱ Buna göre aşağıdaki cümlelerde geçen eş seslisi kelimeleri diğer anlamıyla birer cümlede kullanınız.

- Tüm gün bağda üzüm topladık.

Ayakkabımın bağı çözülmüş.

- Çayın kenarında piknik yapmak üzere uola çıktılar.

Akşam yemeğinden sonra çay içtik.

- Geçen gün yağın doluda bazı evlerin camları kırılmış.

Bu çanta dolu, diğerini getirin.

4. Etkinlik

- ✱ Aşağıdakilerden hangisi okuduğunuz metinden çıkarılamaz? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

Mustafa Kemal'in ordunun başında savaştığı	☐	X	Savaşın uzun ve yorucu geçtiği
Mustafa Kemal'in, cephede askerleri cesaretlendirdiği	☐	X	Türk ordusunun kurtuluş mücadelesi verdiği

Bu görselde kadını erkeği, yaşlısı genci ve çocuğuyla Türk halkını görüyoruz. Kurtuluş Savaşı, sadece askerlerimizle değil tüm halkımızın ortaklaşa verdiği mücadeleye kazanılmıştır. Bu da Türk halkının çocuğundan yaşlısına bağımsızlık sevdalısı olduğunun ispatıdır.

5. Etkinlik

★ Aşağıdaki soruları verilen görselde

- Bu görselin sizde uyandırdığı duyguları bağımsızlık mücadelesi ile ilişkilendirerek belirtiniz.

6. Etkinlik

Yazar, okuduğunuz metinde duygu ve düşüncelerini düzyazı hâlinde anlatmıştır.

- ★ Sizce bir konudaki duygu ve düşünceleri şiirle mi yoksa hikâye ederek mi anlatmak daha kolaydır? Düşüncelerinizi aşağıya yazınız.

Bence bir konudaki duygu ve düşünceleri düzyazı şeklinde anlatmak daha kolaydır. Çünkü şiirde hem ele aldığımız duyguyu daha etkili vermek hem de şiire özgü ses benzerlikleri, ahenk gibi şartları ayarlamak gerekir. Bunu yapmak da biraz zordur.

7. Etkinlik

- ★ Aşağıda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen “2019 Milli Mücadele’nin 100. Yılı: Mustafa Kemal Paşa’nın Samsun’a Çıkışı ve Kongreler” konulu “Genç Sanat: 3. Afiş Tasarım Yarışması”nda derece alan iki afiş verilmiştir. Bu afişlerde ne anlatılmak istendiğini defterinize yazınız.

Bu afişlerde gemi kullanılmasının sebebi Atatürk’ün Samsun’a bir vapurla gelmesidir. Atatürk, vatanı kurtarma düşüncesiyle bu yola çıkmıştır ve kurtarmıştır. O zaman yurdumuzu işgal etmeye çalışanlardan ise bugün bir iz kalmamıştır. Atatürk’ün Kurtuluş Savaşı’nı başlatan ve bunu Cumhuriyet’in ilanıyla sonuçlandıran fikirleri daima yaşayacak ve milletimiz asla o kötü günlere dönmeyecektir.

8. Etkinlik

- a. Aşağıdaki metni okuyarak verilen konu hakkında duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

(...)

"Üç yıl önceydi." dedi. "Büyük bir sel geldi. Bizim köyden yirmi evin tarlasını aldı dereye doldurdu. Tekmil toprağını sildi süpürdü, dereye doldurdu. Böyle zamanlarda köylü imece yapar. İmece demek, toprağı gidenlerin hepsinin bir araya gelip bir arada çalışması demektir. Mesela tarlalar sıraya konur. Birinci gün Ahmet'in tarlasına toprak taşınacak, denir; bütün köylü, çocuk, çocuk, kadın, erkek başlarlar Ahmet'in tarlasına... Onu bitirince Mehmet'in tarlasına geçerler. Onu bitirince de ötekine. Benim tarlam on ikinci idi o yıl. Biz o zaman yirmi

Bu insanlar ne kadar güzel bir şekilde zarar gören insanların sorunu hep birlikte hareket ederek bir buçuk yıl gibi kısa bir sürede gidermişler. Bu çok güzel bir dayanışma örneğidir.

... Kemal
... nbaşa 3
(Kısaltılmıştır.)

- b. Siz de katıldığınız ya da tanık olduğunuz bir yardımlaşma çalışmasını sınıfta anlatınız.

9. Etkinlik

- * Aşağıdaki hususlara dikkat ederek "fedakârlık" temalı bir duvar gazetesi hazırlayınız.

- Güvenilir kaynaklardan araştırma yapınız.
- Konuyla ilgili görsel materyaller toplayınız.
- Araştırma sonucu ulaştığınız bilgileri görsellerle destekleyiniz.
- Kullanacağınız yazıları yazım ve noktalama bakımından kontrol ediniz.
- Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Atatürk'le ilgili anıları araştırınız ("Çiçekli Bir Badem Dalı" metninin "Hazırlık" çalışmasına yöneliktir.).

Başlık: Fedakârlık Nedir?

Fedakârlık, bir kişinin başkalarının iyiliği için kendi ihtiyaçlarından veya isteklerinden vazgeçmesidir. Bu, aile, arkadaşlar veya toplum için bir şeylerden feragat etmeyi gerektirir. Fedakârlık yapmak, başkalarına yardım etmenin ve paylaşmanın önemli bir yoludur.

Fedakârlığın Önemi

Fedakârlık, insanların birbirine olan güvenini ve sevgisini artırır. Toplumda yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerinden biridir. Fedakârlık sayesinde insanlar arasındaki bağlar güçlenir ve herkes kendini daha güvende hisseder.